

Utbildningsinspektion i Ala skola grundskola 6–9

UTBILDNINGINSPEKTIONENS SYFTE

Skolverkets utbildningsinspektion skall bidra till kvalitetsförbättring genom att bedöma hur verksamheterna arbetar i riktning mot de nationella målen för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, barn- och ungdomsutbildning och vuxenutbildning. En väsentlig del i inspektionen är att granska kvalitetsarbetet och förmågan att utveckla den egna verksamheten.

Inspektionens inriktning

Inspektionsutredningen inriktas mot sex områden. De är särskilt väsentliga för att säkra att alla barn, elever och vuxenstuderande får den omsorg och utbildning som de har rätt till enligt nationella bestämmelser. De sex områdena, som granskas utifrån flera olika aspekter och frågeställningar, är:

Resultaten:

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Verksamheten:

2. Arbetsmiljö och delaktighet
3. Pedagogisk verksamhet och undervisning
4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Förutsättningarna:

5. Tillgång till utbildning och omsorg
6. Resurser

I denna rapport behandlas i första hand förhållanden som avviker positivt eller negativt från vad som förväntas i fråga om utbildningskvaliteten enligt de nationella bestämmelserna. Några aspekter behandlas dock i alla aktuella verksamheter, nämligen kvalitetsarbetet, rektorsfunktionen, personalens kompetens, läromedel och utrustning, likvärdiga möjligheter vid funktionsnedsättning och stödinsatser, arbetet med övergripande hälsomål i läroplanerna, bedömning av lärandet och betygssättningen. En helhetsbedömning och motiveringar till bedömningarna görs inom varje granskningsområde.

Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån läroplaner och övriga författningar. Inspektörernas sakkunskap och erfarenheter av jämförbara verksamheter är också betydelsefulla. Analyserna av den insamlade informationen syftar till att klargöra om de lokala lösningarna och systemen fungerar väl. Rapporten avslutas med en sammanfattande bedömning som utgör underlag för Skolverkets beslut, riktat till huvudmannen, angående förbättrings- och kritikområden.

Genomförandet av inspektionen i Norra skolområdet

Skolverket sände den 4 november 2004 skriftlig information till kommunen om att verksamheten skulle inspekteras och om inspektionens syfte och genomförande. Inspektörsteamet med ansvar för inspektionen i Ala skola har bestått av undervisningsråden Stefan Persson och Anders Nylander.. Besök i Ala skola inleddes den 6 april 2005 och avslutades den 8 april 2005.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna. Skolverket följer därefter upp eventuella krav på åtgärder som riktas till huvudmannen och vilka effekter i övrigt som utbildningsinspektionen leder till. Tidpunkter för uppföljningen framgår av Skolverkets beslut.

Underlag

Underlaget till denna rapport består av dels dokument från kommunen och Norra skolområdet, dels den information som samlats in vid observationer, intervjuer och samtal under besöket. Rapporten grundar sig också på annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt.

I Ala skola genomfördes formella intervjuer med elever, föräldrar, personal samt rektor. Lektioner i årskurserna 6 och 9 besöktes.

Övrig information av betydelse för inspektionen har varit uppgifter ur Skolverkets nationella uppföljningssystem.

Beskrivning av Ala skola

Ala skola	Antal elever
Grundskola	246

Utbildningen inom norra skolområdet bedrivs vid tre grundskolor, Ljustorps skola som är en F-6 skola, Söråkers skola som är en F-5 skola och Ala skola som är en 6-9 skola. Inom skolområdet finns även skolbarnsomsorg och fyra förskolor. Rektor vid Ala skola är även områdesrektor för norra skolområdet.

Ala skola

Utbildningen vid skolan omfattar grundskolans årskurser 6-9. Ala skola är skolområdets enda 7-9 skola. Elever som går i Söråkers skola övergår redan i årskurs sex till Ala skola.

Skolans äldre huvudbyggnad är från 1897. Dessutom bedrivs undervisning i en vinkelbyggnad från 1970-talet. Skolan är anpassad för elever med funktionshinder. Skolan saknar eget skolbibliotek. Istället utnyttjar man biblioteket i det närbelägna Söråkers Folkets Hus.

Bedömning

1. Kunskaper, utveckling och lärande

Norra skolområdet har arbetat fram lokala kunskapsmål. De lokala kunskapsmålen innehåller sociala mål samt kunskapsmål i ämnena svenska, engelska och matematik. Utifrån dessa mål sker sedan bedömningar och betygsättning. Informationen om målen till föräldrar och elever kan förbättras.

Resultaten av de nationella proven, PRIM-testen och DLS-resultaten analyseras inom skolan och skolområdet. Betygen i årskurs åtta ligger till grund för åtgärder bland annat åtgärdsprogram för elever som riskerar att inte nå målen.

Enligt rektorn skiljer sig inte resultaten för Ala skola från de andra 7-9 skolorna i kommunen. Resultaten i matematik för årskurs 8 (PRIM) samt låga värden i läsförståelse för årskurs 7 oroar. Resultaten bör enligt rektorn analyseras vidare och förslag till åtgärder tas fram.

När det gäller resultaten på de nationella proven i årskurs 9 för läsåret 2003/04 varierar resultaten för Ala skola mellan de olika ämnena. I svenska har Ala skola en andel elever som ej uppnått målen som motsvarar det totala resultatet för kommunen. För de tre delproven läs, muntligt och skriv varierar andelen som ej uppnått målen vid Ala skola mellan två procent (muntligt) och nio procent för de två övriga proven.

I engelska har Ala skola en betydligt större andel elever som ej uppnått målen på de tre delproven muntlig förmåga, receptiv förmåga och skriftlig förmåga, än kommunen som helhet. Sämst är resultatet i receptiv förmåga där nitton procent av eleverna ej når målen, medan det bästa resultatet nås i skriftlig förmåga där endast åtta procent av eleverna ej når målen.

I matematikprovet visar Ala skola resultat som är klart bättre än kommunen som helhet. Endast nio procent av eleverna når ej målen. En förklaring till detta resultat kan dock vara att elva procent av eleverna inte deltog i provet, en betydligt större andel än i övriga ämnen.

Vårterminen 2004 hade eleverna i årskurs 9 lägre genomsnittligt meritvärde än jämförbara skolor, medan andelen elever som ej uppnått målen i något ämne var bättre än jämförbara skolor. Särskilt är genomsnittligt meritvärde för pojkar dåligt under senare år. Andelen elever som ej uppnått målen varierar kraftigt mellan olika ämnen. Vårterminen 2003 fanns exempel på ämnen där en tredjedel eller två tredjedelar av eleverna ej uppnått målen i årskurs 9. Andelen elever som är behöriga till nationella program i gymnasieskolan är genomgående högt för Ala skola.

Vid inspektionen fick inspektörerna intrycket av att eleverna vid skolan var genuint intresserade av skolarbetet och aktivt och engagerat deltog i diskussioner.

Enligt personal och föräldrar förekommer kränkande behandling i viss omfattning men enligt deras uppfattning inte mer än vid andra skolor. Personalens bild är att det handlar om ett fåtal elever som kränker ett större antal elever. Elever vid skolan anser dock att det förekommer mycket mobbning, både mel-

lan pojkar och flickor, samt att personalen inte alltid ser/vill se vad som pågår. I alla årskurser förekommer enligt eleverna att flickorna får höra könsord från pojkarna, men även våld förekommer mellan elever.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att verksamheten inom området kunskaper, utveckling och lärande håller godtagbar kvalitet. Kunskapsresultaten behöver analyseras och förbättras, särskilt resultaten för pojkar. Informationen om mål till elever och föräldrar bör förbättras. Elevernas bild av situationen när det gäller mobbning och kränkande behandling bör föranleda åtgärder för att förbättra situationen.

2. Arbetsmiljö och delaktighet

Inom området Normer och värden vid Ala skola finns nedskrivet förhållningssätt, bemötande och attityder vid Ala skola. Där fastslås bland annat följande:

- Umgänget mellan alla människor på skolan skall präglas av ärlighet, hänsyn, rakhet och respekt. Inga kränkningar får förekomma och om så sker skall detta beivras.
- De vuxna på skolan skall vara goda föredömen för eleverna och våga vara vuxna så att ingen osäkerhet uppstår. Lärarna skall tillämpa ett demokratiskt arbetssätt, ha ett positivt förhållningssätt till eleverna samt efterfråga elevernas synpunkter i olika sammanhang.
- Relationen mellan personalen och föräldrarna skall präglas av en positiv vilja till samarbete och en förståelse för att familjer kan finna sig i olika situationer och skeenden i livet vilket innebär ett varierat och diplomatiskt bemötande. För den skull skall inte raka och ibland obekväma upplysningar om elevens skolsituation undvikas att lämnas.
- En tydlig förväntan från de vuxna på skolan gentemot eleverna är att de skall uppträda med hänsyn, visa respekt samt följa de anvisningar personalen ger. Otureligt och kränkande bemötande accepteras ej från någon sida.

I skolans lokala arbetsplan finns även en bilaga, Handlingsplan mot mobbing. Förutom den handlingsplan mot mobbing som finns i den lokala arbetsplanen finns även en separat nyligen framtagna handlingsplan mot kränkande behandling för hela norra skolområdet. Det är oklart hur dessa dokument står i förhållande till varandra eller om båda gäller.

Enligt skolans rektor är det handlingsplanen mot kränkande behandling som gäller, men enligt personalen är det den äldre mobbingplanen som skolan informerat föräldrarna om. Kunskapen om handlingsplan/mobbingplan är begränsad hos elever och föräldrar.

I skolområdets handlingsplan mot kränkande behandling finns följande områden behandlade: Vilka behov har en människa?, Vad är mobbning?, Vad säger skollagen och läroplanen om mobbning i förskola och skola? samt Att förebygga mobbning i förskolan och skolan. Inom dessa områden ingår även åtgärder vid fall av mobbning. Situationer där vuxna i skolan kränker elever behandlas endast genom en mening som avslutar handlingsplanen: ” All annan mobbning på skolan ex. mobbning vuxen/vuxen, barn/vuxen, vuxen/barn hänvisas till skollag för åtgärder.” Ingen beskrivning av hur skolan arbetar i dessa fall

eller vilka åtgärder som skolan vidtar om det skulle inträffa finns beskrivet. I handlingsplanen definieras endast begreppet mobbing, och i mobbingplanen som ingår i den lokala arbetsplanen används inte det vidare begreppet kränkande behandling över huvudtaget. Situationer där vuxna kränker elever nämns inte heller.

Vid skolan finns ett mobbningsteam och kamratstödjare som arbetar med frågor som rör fall av kränkande behandling samt arbetar förebyggande inom detta område. Mobbningsteamet träffar regelbundet kamratstödjarna. Vid inspektionstillfället fanns 3-4 ärenden under handläggning som rörde kränkande behandling.

Elevråd finns vid skolan med representanter från alla klasser. Enligt de äldre eleverna fungerar elevrådet inte så bra. De frågor som lyfts leder inte till något resultat. Klassråd finns i alla klasser, men informationsflödet mellan elevråd och klassråd fungerar dåligt. Enligt personalen har eleverna begränsat inflytande i undervisningen. Detta område kan utvecklas ytterligare. Även eleverna anser att elevinflytandet i undervisningen är av mindre omfattning. Elevskyddsombud finns vid skolan och har fått utbildning för sina uppdrag.

Skolans samarbete med föräldrarna sker främst i vardagen mellan personalen och föräldrarna genom den loggbok som används, arbetet med åtgärdsprogram, utvecklingssamtal och föräldramöten. När något av allmänt intresse dyker upp skriver rektorn till föräldrarna och informerar. I samband med de överskolningar som genomförs träffar skolan föräldrarna för information och diskussion. Vid fyra till fem tillfällen under läsåret genomför skolan Öppet Hus dagar.

Inom skolområdet finns en lokal skolstyrelse som arbetar aktivt med skolornas utveckling. Den lokala skolstyrelsen träffas en gång i månaden.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att verksamheten inom området arbetsmiljö och delaktighet håller godtagbar kvalitet. Arbetet mot kränkande behandling är väl genomarbetat, men behöver ytterligare förbättras med anledning av elevernas uppfattning av situationen på skolan. Skolan behöver tydliggöra vilket program som gäller för arbetet mot kränkande behandling, utveckla programmet och förbättra informationen om gällande program till elever och föräldrar. Det formella elevinflytandet kan förbättras, liksom elevernas inflytande och ansvarstagande i undervisningssituationen. Föräldrakontakterna och föräldrainflytandet är välorganiserat och fungerar bra.

3. Pedagogisk verksamhet och undervisning

I Alla skola är samsyn och engagemang kring eleverna viktiga inslag i skolans verksamhet. Att eleverna trivs och är trygga skapar de bästa förutsättningarna för ett bra lärande.

Eleverna i årskurserna 6-7 undervisas huvudsakligen av sina mentorer. I årskurserna 8-9 arbetar man mer ämnesindelad. Kunskapsmålen är gemensamma för hela skolområdet och finns formulerade från förskolan till och med årskurs 9.

Övergripande inslag i verksamheten är tex samarbete med Söråkers Folkets Hus och idrottsföreningar, temaveckor och temadagar och samarbete med näringslivet. Tillsammans med Söråkers Folkets Hus bedrivs bland annat projektet

LUST, där LUST står för Lokalt Utvecklingsarbete- och Strategi för drogförebyggande verksamhet i Trygga miljöer.

Rektorn anser att skolan har brister när det gäller helhetssynen på lärandeprocessen i ett 1-16 perspektiv. Skolan behöver också utveckla system för att följa upp elevernas studieresultat, arbeta vidare med individualiseringen i undervisningen samt med att utforma effektivare läroprocesser för de ej studiemotiverade eleverna.

Vid inspektionen framkommer en bild av en verksamhet där resurserna i stor utsträckning satsas på ämnena matematik, svenska och engelska. Syftet med detta är att ge eleverna behörighet till nationella program i gymnasieskolan. Denna resursfördelning kan dock leda till en verksamhet som kan tendera att bli något av en "treämnesskola".

Delar av elevernas studietid genomförs som egna studier (ES). Denna studietid styr eleverna över i stor utsträckning. Kritik framförs från föräldrar mot att för mycket tid anslås till egen studietid.

Alla elever har en mentor. Mentorsträffar genomförs vid två tillfällen om 20 minuter samt ytterligare tid på ämnestid.

Elevers val genomförs med åttio minuter under onsdagar varannan vecka. Eleverna kan då välja mellan idrott, bild, slöjd, egna studier och hemkunskap. Närvarokontrollen under vissa delar av elevers val är enligt eleverna bristfällig. Många elever är frånvarande/skolkar.

Den timplan för norra skolområdet som presenterats vid inspektionen överensstämmer inte med den nationella timplanen. Skolan har inte kunnat redovisa hur skillnaderna i skolans timplan jämfört med den nationella timplanen uppkommit.

Resultaten från de nationella proven och de diagnoser som genomförs analyseras och ligger till grund för insättning av stödåtgärder och framtagande av åtgärdsprogram. Varje läsår genomförs en avcheckning av elevernas resultat och situation i varje klass. Dessa uppgifter förs sedan in i ett avcheckningsprotokoll. Protokollerna innehåller även uppgifter av personlig karaktär. Områdets specialpedagog ger tips om kompensatoriska hjälpmedel, tillrättaläggande av undervisningen för dessa elever och förslag till kompetensutveckling för berörd personal. Insatserna från speciallärare och elevvårdsteamet kring de äldre eleverna inriktas mot att hjälpa eleverna att klara målen.

En särskild handlingsplan för norra skolområdet finns för området barn i behov av särskilt stöd. Särskilt stöd planeras i samråd med föräldrar utifrån elevers behov och förutsättningar. Målet är att ge stöd i intensivperioder, men fortgående stöd kan ges om behov föreligger. Stödet ges inom ramen för skolområdets så kallade studios, till vilka lärare, speciallärare, talpedagog, specialpedagog och assistenter är knutna. Beroende på vilka behov eleven har organiseras det särskilda stödet inom klassen, enskilt eller genom de studioplats som finns. Inom skolan finns två studios, en för årskurserna 6-7 samt en för årskurserna 8-9.

En genomarbetad mall för åtgärdsprogram finns framtagen. Även ett stöddokument inför framtagandet av åtgärdsprogram finns. Elever som har stödåtgär-

der av någon form har även utarbetade åtgärdsprogram vid skolan. Huvudansvaret för framtagande av åtgärdsprogram ligger på elevens mentor. Föräldrar och elever deltar vid framtagandet av åtgärdsprogram.

Vid behov genomförs elevvårdskonferenser. Rektorn deltar alltid vid elevvårdskonferenser. För elevärenden som rör årskurserna 6-7 leder rektorn på Söråkers skola elevvårdskonferenserna. I övrigt deltar skolsköterska, skolpsykolog, föräldrar och elev. Beslut som tas vid elevvårdskonferenser går till nämnden för kännedom. Större elevproblem handläggs av det lokala hälsoteamet eller lyfts till det kommuncentrala VITS-teamet, där VITS står för Vardagsnära Insatser för Tydlig Samverkan.

Enligt rektorn finns utvecklade rutiner för att identifiera elever i behov av stöd i olika former. Samarbetet mellan olika stödjande funktioner i kommunen fungerar i stort sett tillfredsställande. Utvecklingsarbete för att förbättra detta ytterligare pågår.

Utvecklingssamtal genomförs varje termin där föräldrar och elever deltar. Utvecklingssamtal förbereds i hemmen utifrån material som skolan skickar hem. Synpunkter framförs också vid inspektionen från föräldrar om att skolan ställer för låga krav på eleverna. Eleverna utvecklas inte från årskurs 6. Andra synpunkter som framförts gäller att eleverna genom den individualiserade undervisningen fått för stort ansvar.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att verksamheten inom området pedagogisk verksamhet och undervisning håller god kvalitet. Den pedagogiska verksamheten bedrivs genomgående med hög kvalitet och på ett för eleverna intresseväckande sätt. Eleverna anser att de lär sig mycket i skolan och att de gärna kommer till skolan. Helhetssynen på läroprocessen kan utvecklas. Närvarokontrollen under elevens val behöver förbättras. Skolområdets timplan behöver kontrolleras för att säkerställa att de förändringar som gjorts i förhållande till den nationella timplanen följer bestämmelserna i skollagen. Särskilda stödåtgärder bör i större utsträckning ges inom ordinarie klass eller grupps ram.

4. Styrning, ledning och kvalitetsarbete

En kommunal skolplan finns för perioden 2003-2006. Där presenteras inledningsvis skolans och förskolans uppdrag, samt den övergripande organisationen för verksamheten. I övrigt innehåller skolplanen följande områden: Kunskaps-syn och lärande, medmänsklighet och miljöansvar, jämställdhet, inflytande och delaktighet, barn och ungdomar i behov av särskilt stöd, kultur, gymnasieskola och kommunal vuxenutbildning samt uppföljning och utvärdering.

Rektorn för Ala skola är även områdesrektor för norra skolområdet. Inom norra skolområdet ingår ytterligare två grundskolor, Ljustorps skola som är en F-6 skola samt Söråkers skola som är en F-5 skola. Dessutom finns inom skolområdet fyra förskolor. Rektorn på närliggande Söråkers skola är ansvarig för den elevvårdande verksamheten i årskurserna 6-7 vid Ala skola. Denna uppdelning av ansvaret är känd bland personalen, men viss oklarhet råder bland elever och föräldrar.

Personalen upplever att rektorn inte hinner med att vara en pedagogisk ledare för verksamheten. Rektorns möjlighet att hålla sig förtrogen med verksamheten varierar inom verksamhetens områden.

De nationella målen för verksamheten bryts ned på kommunal nivå genom områdesrektorsträffar varje vecka, ledningskonferenser varannan vecka, möten med politikerna i nämnden, kommunala ämnesgrupper i svenska och matematik samt allmänna pedagogträffar i alla ämnen.

Därefter bryts målen ned till områdesnivå genom träffar med ledningsteamet varje vecka och lokala samverkansgruppen varje månad. Slutligen bryts målen ned till lokal nivå genom arbetsplatsträffar och arbetet i utvecklingsgruppen och arbetslagen.

En lokal arbetsplan med underrubriken ”Ett bra lärande i en trygg miljö” finns för skolan. Arbetsplanen har en inledande del av rektorn på skolan och ordföranden i den lokala skolstyrelsen. Den lokala arbetsplanen innehåller målformuleringar och åtgärder för att nå målen inom fem områden. Dessa områden är: Normer och värden, Kunskap och lärande, Elev- och föräldrainflytande, Miljö och Kultur. I arbetsplanen finns även tre bilagor: Handlingsplan mot mobbing, Kompetensutveckling och Plan för uppföljning och utvärdering. Förutom den handlingsplan mot mobbing som finns i den lokala arbetsplanen finns en separat handlingsplan mot kränkande behandling för hela norra skolområdet. Det är oklart hur dessa dokument står i förhållande till varandra eller om båda gäller.

Enligt personalen är det oklart när den lokala arbetsplanen togs fram och hur den tagits fram. Generellt anser personalen att skolan behöver bli bättre på uppföljning och utvärdering av verksamheten.

Skolan har en kvalitetsredovisning. Den skrivs varje år av rektorn och personalen får ge synpunkter. I den beskrivs graden av måluppfyllelse inom ramen för de områden som formulerats i skolans måldokument. Under rubriken åtgärder för utveckling formulerar skolan åtgärder för nästkommande läsår utifrån de resultat som kvalitetsredovisningen gett. Underlaget för bedömning av måluppfyllelse är olika utvärderingar som genomförts, enkäter, samtal och möten med grupper och enskilda. Föräldrarna uppger att de i liten utsträckning deltagit i uppföljningar och utvärderingar.

Även skolans arbetsmiljöromd är ett viktigt underlag för kvalitetsredovisningen. Arbetsmiljöromden var ursprungligen tänkt som en skyddsromd men har utvecklats till att även arbeta med kvalitetsfrågor.

Rektorerna i Timrå kommun har fått beslut om placering i särskild undervisningsgrupp delegerat från nämnden. Skriftliga beslut om särskild undervisningsgrupp fattas på skolan av rektorn. Beslutet innehåller även besvärshänvisning.

Vid skolan finns en lokal skolstyrelse som arbetar aktivt med skolans utveckling. Den lokala skolstyrelsen träffas en gång i månaden. Ledamöter från nämnden deltar i de allra flesta möten i den lokala styrelsen.

Registerkontroll genomförs alltid vid nyanställningar. Rektor ansvarar för att kontrollen genomförs och utdrag ur belastningsregistret förvaras centralt inom kommunen.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att verksamheten inom området styrning, ledning och kvalitetsarbete håller god kvalitet. Ledningsorganisationen inom skolområdet bedöms fungera väl. Det delade rektorsansvaret på skolan behöver tydliggöras. Uppföljning och utvärdering av verksamheten kan förbättras, och i större utsträckning inbegripa föräldrarna. Kvalitetsredovisning och lokal arbetsplan fungerar väl som styrdokument för verksamheten.

5. Tillgång till utbildning och omsorg

Elevens val genomförs med en timme under onsdagar varannan vecka. Eleverna kan då välja mellan idrott, bild, slöjd och skrivarestuga.

Språkval genomförs från årskurs 6. Under höstterminen får eleverna prova på de språk som erbjuds, spanska, tyska, franska eller svenska/engelska. Därefter görs ett val. Det går att byta språkval.

Skolan informerar om rätten till modersmålsundervisning. Vid inspektionstillfället bedrevs dock ingen sådan undervisning.

Eleverna vid Ala skola har tillgång till skolhälsovård av normal omfattning. En skolsköterska finns för hela skolområdet. En skolpsykolog finns för hela kommunens verksamhet. Timrå kommun saknar dock tillgång till kurator. Avsaknaden av kurator medför att skolsköterskan får utföra kurativt arbete som normalt ligger på kuratorn. Det innebär i sin tur att det ordinarie skolhälsovårdsarbetet kan bli lidande.

Inom skolområdet finns ett övergripande elevvårdsteam som har träffar vid samtliga av områdets skolor. En gång per termin diskuterar man situationen på hela området

Skolan har under det senaste året förändrat inriktningen i elevvårdsarbetet mot mera kvalitet. Detta har inneburit att man handplockat utbildad personal till denna verksamhet. Detta har visat sig ge positiva resultat. Resursen till detta område kunde dock vara större enligt rektorn.

Mindre avgifter förekommer för eleverna i samband med resor eller utflykter. Dessutom genomförs insamling till kommande skolresor. Vid resor och utflykter förekommer även att eleverna själva får bekosta skollunch. Det förekommer enligt föräldrar att elever får välja bort aktiviteter på grund av kostnaderna.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att verksamheten inom området tillgång till utbildning och omsorg håller god kvalitet. Elevvårdsarbetet är väl organiserat och fungerar väl. Elevens val och språkvalet genomförs på ett sätt som eleverna är nöjda med. Bristen på kuratorskompetens upplevs tydlig i verksamheten.

6. Resurser

Av skolans tjugofyra pedagoger saknar fyra formell lärarutbildning för den undervisning de bedriver. Rektorn bedömer dock att dessa trots detta har en hög kompetensnivå genom lång erfarenhet och goda ämneskunskaper. Totalt bedömer rektorn personalresursen som något otillräcklig.

Lokalerna på skolan är något omoderna utifrån den undervisning som bedrivs och behöver byggas om och moderniseras till vissa delar. I den senaste arbets-

miljöronden för 2005 ger eleverna särskilt låga betyg till skolans inomhus- och utomhusmiljö. Personalen anser att lokalerna är slitna och trånga. Möjligheterna till utomhusaktiviteter på skolgården är begränsade.

Enligt rektorn är även läromedelsresursen otillräcklig. Tillgången till datorer av god kvalitet är tillfredsställande. Förutom datorer i varje klassrum finns en särskild datasal med tolv datorer.

Budgeten för kompetensutveckling uppgår under läsåret till 70 000 kronor. Skolan kommer under detta läsår att satsa extra medel på kompetensutveckling inom ett områdesövergripande projekt som handlar om att bygga en gemensam pedagogisk plattform för all personal inom området. Under hösten genomförs på personalens begäran ämnesfortbildning under två dagar i samarbete med 7-9 skolorna i Sundsvall.

Den undervisande personalen deltar också i "lärarprao". Två gånger per läsår besöker personalen företag i kommunen för att få en inblick i andra verksamheter. Denna verksamhet avser skolan att utveckla vidare.

Sammanfattningsvis bedömer inspektörerna att resurserna i verksamheten är goda. Personalen har i huvudsak en utbildning för den verksamhet de bedriver. Tillgången till läromedel inklusive datorer är i huvudsak tillräcklig. Lokalstandarden, den totala inomhusmiljön samt utomhusmiljön kan förbättras.

Sammanfattande bedömning

Inspektörerna bedömer att verksamheten på Ala skola övergripande är av god kvalitet. Eleverna trivs på skolan, skulle gå frivilligt till skolan, och blir sedda av personalen. Enligt eleverna har skolan en bra personal vilket borgar för en bra verksamhet. Skolan har ett utvecklat samarbete med närbelägna Folkets Hus vilket är en styrka för verksamheten.

Det finns dock behov av insatser inom följande områden:

- Elevernars kunskapsresultat bör analyseras så att åtgärder kan genomföras för att förbättra resultaten, särskilt gäller detta pojkarnas resultat,
- informationen till elever och föräldrar om målen i verksamheten bör förbättras,
- elevernas bild av situationen när det gäller mobbning och kränkande behandling bör föranleda åtgärder för att förbättra situationen,
- elevernas formella inflytande liksom inflytandet och ansvarstagandet i undervisningen kan utvecklas,
- skolan behöver tydliggöra vilket program mot kränkande behandling som gäller, utveckla det till att tydligt omfatta det vidare begreppet kränkande behandling och fall av kränkningar av vuxna mot elever, samt förbättra informationen till elever och föräldrar om innehållet i gällande handlingsprogram,
- helhetssynen på verksamheten kan utvecklas för att effektivisera undervisningen,
- närvarokontrollen under elevens val behöver förbättras,

- skolområdets timplan behöver kontrolleras för att säkerställa att de förändringar som gjorts i förhållande till den nationella timplanen följer bestämmelserna i skollagen,
- särskilda stödåtgärder bör i större utsträckning ges inom ordinarie klass eller grupps ram,
- det delade rektorsansvaret för skolan behöver tydliggöras för alla inblandade,
- uppföljning och utvärdering av verksamheten kan förbättras, och i större utsträckning inbegripa föräldrarna,
- elevvårdsresursen upplevs som otillräcklig, särskilt gäller detta bristen på kuratorskompetens samt
- lokalstandarden, den totala inomhusmiljön samt utomhusmiljön kan förbättras.

Datum

Ort

2005-08-24

Umeå

Stefan Persson

Anders Nylander